

(ආ) මිල සහ වැටුප

1. මිල

(අ) කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුකය

කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුකය ආර්ථිකයේ මිල මටවම්වල විවෘතයන් මිනින්දෝ ඒ සඳහා ලබාගත හැකි එකම දරුකය අකය ලෙස පවතී. 1973 වසර සඳහා වූ වැටුප වාර්තාවේ, එකී අඩු මුදුවූ වාචියන් පවතීන්ට දක්වා ඇත. එහි අඩු මුදුවූ වාචියන් නිසා කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුකය ආර්ථිකය තුළ ඇත්තිව නියම මිල වැටුප උණ ලෙස තක්සේරු කරන බව දැනු යුතු වේ. කොළඹ වුවද 1974 වසරදී දක්නට වූ උද්ධිමත පිඩින විවෘත විවෘත විවෘත අධ්‍යාපනය යොමු කිරීමට මෙම උණ තක්සේරු කිරීම් පවතා ප්‍රමාණවත් වේ.

1973 වර්ෂයට වඩා 1974 වර්ෂය කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුකය සියයට 12.3 ක් වැඩි වූ ඇතර, 1972 වඩා 1973 දී මේ වැඩිවිම සියයට 9.7 ක් විය. (II (ආ) 1 සංඛ්‍ය සංඛ්‍ය බලන්න.) 1960-70 අවරුදුවල දරුකය අංකයන්ගේ වැඩිවිම සාමාන්‍ය වැරුපික අනුපාතය දැන වශයෙන් සියයට 3.3 ක්. 1970 පමණ සිට දරුකයේ තුළනාත්මක වැඩිවිම මගින් පෙන්වුම් කෙරෙන්නේ මැත කාලයේදී උද්ධිමත පිඩිනයන් සිපුයෙන් ක්‍රියාකාරී වි තිබෙන බවය.

සැලකිය යුතු මිල ඉහළ යාම සිදුවූ සෙනුයන් හඳුනා ගැනීමට කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුකයේ යාෂ්චි අනුව කරන වර්ගිකරණය ආධාර වේ. යාෂ්චි දරුකය අංකයන්හි දිවිය හැකි සැලකිය යුතු උක්ෂය වන්නේ උගින් දිගටම ආහාර දරුකය ඉහළ මටවමක පැවතිමය. 1973 වර්ෂය සියයට 11.7 ක් වැඩිවික් හා සැපයිමේදී, දරුකයට ඇතුළත් ආහාර ද්‍රව්‍යයන්ගේ 1974 වර්ෂය මිල වැඩිවිම සියයට 15.1 ක් විය. විට්‍යාකම අනුව, සමස්ත දරුකයේ ඇතුළත් උගින්ගේ සියයට 6.2 ක් පමණ ආහාර ගණයට අඩංගු විම නිසා, සමස්ත එවන වියදීම් දරුකය කෙරේ, ආහාර දරුකයේ වෙනස්වීම්වලින් ඇති වන බලපෑම සැලකිය යුතු එකක් වේ. රෙදිපිළි දැන්දින හා එළිය සඳහා වන මිලයන් ද ඒ හා සමඟාන ඉහළ මටවමක පැවතී බව II (ආ) 1 වැඩි සංඛ්‍ය සංඛ්‍ය දක්වයි. එබැවින්, රෙදිපිළි සඳහා වන දරුකයේ මිල වැඩිවිම, 1973 වර්ෂයේදී සියයට 14.0 ක් ලෙස ද 1974 වර්ෂයේදී සියයට 9.9 ක් ලෙසද පෙන්වුම් කෙරුණි. ඉන්දින හා එළිය සලකන කළේ, තැන්වය තවත් උගුරි ඇති පැවති පෙන්නේ. 1973 සියයට 12.7 ක් වූ ඉන්දින මිල නැගීම්, 1974 දී සියයට 34.4 ක් විමන් දරුකයේ ඉහළ නැගීම කෙතරම් දැකි පැහැදිලිව පෙනේ.

1974 වර්ෂය තුළ ඇතුළු ප්‍රධාන ආහාර ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ වියාල ලෙස විම විම අක්නට විය. 1974 මුදල පෙන්වයේ සහතික විනිපුම් මිල ඉහළ දම්වත් සමගම සලක සහල් රාත්තලක මිල රුපියල් 1.15 සිට රුපියල් 1.25 දක්වා වැඩි කරන ලදී. 1974 අගෝස්තු මාසයේදී නව ප්‍රාදේශීය සාලාක තුමෙක් හඳුන්වා දෙමින් සාලාක සහල් මිල රුපියල් 1.10 දක්වා පහත හෙලනු ලැබේය. 1974 අගෝස්තු මාසයේදී තිරිණි පිටි රාත්තලක මිල ගත 0.70 සිට රුපියල් 1.10 දක්වා, වැඩි කළ අතර එය දැන වශයෙන් සියයට 57 ක් වැඩිවිමක් විය. 1973 හඳුන්වා දුන් රාත්තල් 1 පිටි සාලාක යාෂයේදී රාත්තල් $\frac{1}{2}$ දක්වා ඇතුළු මාසයේදී ප්‍රාදේශීය සාලාක තුමෙක් රුපියල් 1.15 සිට වැඩිලද පොලෙන් විවෘතයන් පාන් සැපයීම කෙරේ බලපා ඇතර, 1974 අගෝස්තු මාසයේදී පාන් රාත්තලක මිල ගත 0.98 දක්වා වැඩි විමන් සියයට 35 ක් පමණ වැඩිවිමක් පෙන්විය. 1974 මාරුතු මාසයේදී ලේඛක වෙළඳ පොලෙන් මිල වැඩිවිමන් සම්ම, සිනි රාත්තලක මිල රුපියල් 5.00 දක්වා, වැඩිවිමන්, එය පෙන්වා පැවතී මිලට එක් සියයට 150 ක් වැඩිවුති. 1974 ඕක්තොබර මාසයේදී සිනි රාත්තලක මිල රුපියල් 7.50 දක්වා වැඩිවිම නිසා එය තව දුරටත් සියයට 50 ක් වැඩි විය.

කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුකයේ ආංකික වර්ගිකරණය මගින් මිල මටවම්වල කවත් මිමිමත් පෙන්වුම් කරයි. එහිදී දේශීය ගණය ආයාත ගණය, හා නිරියාත ගණය ලෙස හාෂ්චි වර්ග කර තිබේ. මෙම වර්ගිකරණයේ මූලික දැනු සහ වැඩි වශයෙන් රැකි මටවම කෙරේ මෙම ගණයන් එකිනෙකෙහි සාර්ථක්ත බලපාම පෙන්වුම් කිරීමයි. ආනයන ගණය, ඉන්දින, රෙදිපිළි සහ ප්‍රධාන ආහාර ද්‍රව්‍ය අඩු යොත් යුතුකියි. එබැවින්, සමස්ත දරුකයේ ආනයන ගණය සඳහා වන බර තැබුම සැපුරුණු යොත් සාහැයි. ආයාත කරන දැන් යාෂ්චි තුළින් අත්තර ජාතික උද්ධිමතනාකාරී පිඩිනයන් සැමෙන ප්‍රමාණයක්න් දේශීය මිල මටවම කෙරේ සැමෙන බලපෑම සිදුකරන බව එයින් පැහැදිලිය. උද්ධිමතයක් ලෙස 1973 දී සියයට 19.4 ක් වි තිබීම දක්වා හැක. (II (ආ) 1 සංඛ්‍ය සංඛ්‍ය බලන්න.) එයේ වි නැමුත්, ඉතා වැදගත් මිල ඉහළයාමේ වෙළයන් ආනයන ගණය වෙළැවන් වාර්තා වි ඇත්ත්, සමස්ත දරුකයේ මටවම ගණයට අදාළ බර කැඳුම සාර්ථක්ෂ වශයෙන් ප්‍රස්ථාය.

II (ආ) 1 සංඛ්‍යා සටහන

කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකාල

(පාදය 1952 = 100)

වර්ෂය	සියලුම අංශය	භාෂ්ච අනුව					ඡණ අනුව		
		ආහාර	රෙඩුපිලි	ඉන්ධන භා එලිය	ගෙවල් කුලී	විවිධ	දේශීය ගණය	ආනායන ගණය	අපනායන ගණය
එරතුමුණු	100.0	61.9	9.4	4.3	5.7	18.7	60.0	35.0	5.0
1970 සාමාන්‍යය	138.2	136.6	137.3	136.1	109.8	153.2	142.9	129.3	157.3
1971 සාමාන්‍යය	141.9	139.1	145.0	140.8	109.8	159.5	148.9	129.7	157.9
1972 සාමාන්‍යය	150.8	147.5	163.4	145.9	109.8	169.4	161.6	136.1	140.6
1973 සාමාන්‍යය	165.4	164.8	186.1	164.4	109.8	170.0	167.8	162.5	171.9
1 වන කාරුණුව	157.7	155.5	181.6	155.4	109.8	168.7	164.6	148.3	159.0
2 වන කාරුණුව	161.4	160.7	181.6	155.4	109.8	170.4	165.8	154.6	170.4
3 වන කාරුණුව	167.8	169.3	188.7	167.5	109.8	170.4	169.8	166.1	171.6
4 වන කාරුණුව	174.8	179.3	192.3	179.2	109.8	169.8	171.2	181.2	186.6
1974 සාමාන්‍යය	185.8	189.7	204.6	221.0	109.8	178.3	176.1	195.7	251.4
1 වන කාරුණුව	178.3	181.1	192.3	216.4	109.8	174.2	171.2	184.8	236.5
2 වන කාරුණුව	182.7	184.2	208.7	221.0	109.8	178.4	176.0	187.7	249.6
3 වන කාරුණුව	188.6	193.2	208.7	221.0	109.8	180.0	177.0	201.4	259.8
4 වන කාරුණුව	193.4	200.4	208.7	225.4	109.8	180.5	180.4	208.8	259.8
ප්‍රතිඵල වෙනස									
1972 ට වත්‍ය, 1973	9.7	11.7	14.0	12.7	0.0	0.3	3.8	19.4	22.3
1973 ට වත්‍ය 1974	12.3	15.1	9.9	34.4	0.0	4.9	4.9	20.4	46.2

මූලය: ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
සා. ප්‍රි ලංකා මහ බැංකුව

II (ආ) 2 සංඛ්‍යා සටහන් කොළඹ පාරිභෝගික මිල දරුණුකාලයේ අවුරුද්ද මූල්‍යලේඛ්‍ය මිල ගණන් වෙනස්වීම්වලට හාජනය වූ හාංච් පෙන්වුම් කරයි. අවුරුද්ද මූල්‍යලේඛ්‍ය යින් මිල වැඩිවිතව එහින් බොම්බායක්ම ඇත්තේ ආහාර ගණය තුළය. කුඩා බුඩු ගම්මිරිස්, අඩ, සියඩිලා, උජ්ජාල්, අලුත්මාලු, කරවල, පොල්, පොල් තෙල්, එලවුල, බිත්තර, දෙනි, ජුම්, මස්, කොත්තමල්ලි. කිරී සහ උකු කළ කිරී යනාදිය, විවිධ මාසයන් තුළ ආහාර දරුණුකාලයේ වැඩිවිතව දෙක වූ ගිරුහින් සමහරකි. ගිරුහින් සමහරක මිල ගණන් යම් යම් අවස්ථාවනාගේ විවෘතය වූ බව පෙන්වුම් කෙරුණු, අනෙකුත් ද්‍රව්‍යන්ගේ මිල වැඩිවිත, සමහර ද්‍රව්‍යන්ගේ මිල අඩුවිම් සේතුවෙන් එකී වෙනස සමනාය කිරීමට ප්‍රමාණවත් නොවූ හේතුන්, සමස්තයක් වශයෙන්, වර්ෂය තුළදී ආහාර දරුණුකාලය කුම තුමෙයන් ඉහළ නතින ප්‍රවානතාවයක් පෙන්වුම් කෙරුණු. බනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල මිල ඉහළ නැංවීම ද මිල කොර පැලකිය යුතු අත්දමින් බලපුද්‍ය. තෙල් මිල වැඩි කිරීමෙන් පසුව, ඉන්ධන හා එලිය දරුණුකාලය 1974 ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවල තීපුණු ලෙස වැඩි වූ අතර, ඉන් අනතුරුව එය ඉහළ මට්ටමක ස්ථිතිකාව පැවතුණි. ඉන්ධනවල වැඩි වූ පිටිවිය තත්ත්වයන් හා එකඟතාවයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා පෙබරවාරි මාසයේදී දුම්රිය හා බේස් ගාස්තු වැඩි කරන ලදී. තෙල් මිල වැඩිවිතම් “දැවිතියික බල පැමු” දක්නට වූ මෙය ඉන් අනතුරුවය. වැඩි වූ ඉන්ධන වියදුම් පියවා ගැනීමට විශේෂයන් රෙදී පිළි හා ආහාර ද්‍රව්‍ය බොම්බායක්ම මිල ගණන් වැඩි කිරීමට සිදු විය.

II (ආ) 2 පාඨමාලා සේවකයෙකුන් මූලික තීව්‍ය වෙළෙඳවම

ජර්ඩන වියදම් දරුණුවයේ ඇතුළත් සේවකයෙකුන්ගේ මූලික තීව්‍ය වෙළෙඳවම

භාෂය	ගණය	මුළු වැඩවම		පිළිවුරුම
		සේවකයෙක්	ගණය	
1974, ජනරාජ	ඉතුරුන හා එම්ප ආරාජ විවිධ	භ්‍රුමින්දේ, ඇං, කුල බුඩු, සියලු උපකාලී, වියෝකුන්ද, ලාං, පොල් පාඨම සහ ප්‍රාදේශ සංඛ්‍යා පාඨම	ඇතාරාජ	පෙළ තුළු, පැයැලු, ඔහු, පාරාල් සහ අවාරයේ එවකු
1974, ගැසවරභාරි	ඇතාරාජ	ඇම් කුඩා, පාලාංග සංඛ්‍යා, වියෝකුන්ද, පොල් සහ පාඨම	ඇතාරාජ	ගම්බිජ්, සියලු කුඩා, කුල බුඩු, උපකාලී, සියලුල, එන්, වාරාජ සහ අවාරයේ එවකු වැඩවම
1974, මැරුණ	ඇතාරාජ විවිධ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා පාඨමේ එවකු සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, අභ්‍යුත්	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, උඩි	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, ඇන්	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, ප්‍රලි	ඇතාරාජ විවිධ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, ගැටෙන්ස්සා	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, සැන්නාමෙර	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, ඔක්තොබර්	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, ගැටෙන්ස්සා	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	—
1974, ගොවාලේරි	ඇතාරාජ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	අං වරිග, වියෝකුන්ද හා ඇංජායේ එවකු
1974, ගැසවරභාරි	ඇතාරාජ විවිධ	උතුරුන න්‍යා එම්ප විවිධ සංඛ්‍යා සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු	ඇතාරාජ	අං වරිග, සියලු සහ සියලු විවිධ සංඛ්‍යා සහ වාරාජ එවකු

1973 අවසාන කාර්තුවේ සහ 1974 මූල් හාගේ ලෝක වෙළෙද පොලේ අමු තෙල්වල මිල නිපුණු ලෙස ඉහළ යාමේ හේතුවෙන් 1974 ජනවාරි මසයි ලංකා බනිජ තෙල් සංස්ථාවේ තෙල් නිෂ්පාදිතයන්ගේ සිල්ලර මිල ගණන් පෙර නොවුවිරු පරිදි ඉහළ දැම්මට සිදුවිය. දෙසීය බනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතයන්ගේ මිල ගණන්වල වෙනස්වීම II (ආ) 3 සංඛ්‍යා සටහනින් දක්වේ.

II (ආ) 3 සංඛ්‍යා සටහන

බනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතවල මිල වෙනස්වීම

නිෂ්පාදකය	1972 අවසානයේ මිල	73.8. 24 දින කළ මිල වැඩිවිම	1974 ජනවාරිවල මිල වැඩිවිම	
			ජනවාරි 9 දින	ජනවාරි 10 දින
1. ඇම් තෙල්	..	1.32	1.92	—
2. පැටල්-සුපිරි	..	5.75	6.55	12.50
3. පැටල්- සාම්බානු	..	5.30	6.10	12.00
4. බර විස්ස්ල	..	1.53	2.13	—
5. කාර්බික විස්ස්ල	..	1.63	2.23	—
6. බැවටම් විස්ස්ල	..	2.14	2.74	—
7. උයෝ තෙල්				
තරජපර 500	..	1.28	1.88	—
තරජපර 800	..	1.23	1.83	—
තරජපර 1000	..	1.18	1.78	3.80

ඉහළ තහිමින් පවතින ඉන්ධන පිරිවැයෙහි මෙන්ම උපකරණ හා අමතර කොටසවල පිරිවැයෙහි ද එකඟතාවයක් පවත්වා ගැනීම උදෙසා ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය, තම ගාස්තු 1974 පෙබරවාරි මස 04 දින සිට වැඩි කෙළේය. පළමු ගෙන්නාත්තය සඳහා අවම ගාස්තුව ගත 10 සිට 20 දැක්වා වැඩිකරන ලදී. රෝග අදියර දෙක සඳහා, අදියරයකට ගත 05 බැඳීන් වන පරිදි වැඩි කළ අතර, ඉන් ඔබව සූම අදියරයක් සඳහාම ගත 10 බැඳීන් වන පරිදි වැඩි කරන ලදී. දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව තම ගාස්තු වැඩි කළේ සියයට 50 ක් පමණ වූ අධි ගාස්තුවක් මගිනි. තවද, පාර්සල් සඳහා දුම්රිය ගාස්තු ද සියයට 25 කින් වැඩිකරන ලදී.

(ආ) කොළඹි පාරිභෝගික මිල දරුණු ගෙනයෙන් බාහිර මිල ගණන් සංඛ්‍යා සටහනින් දැක්වා ඇති පාරිභෝගික මිල දරුණු ගෙනයෙන් දැක්වූ සිරුත් ගෙනයෙන්ගේ මිල ගණන්වලට අමතරව මහ බැංකුව විසින් සිමිත ගාස්තු සංඛ්‍යාවක මිල ගණන් එකතු කරනු ලැබේ. මේ කොරතුරු ලබාගන්නේ, කොළඹි තාගරයේ සිල්ලර වෙළඳුන් වෙතින් කෙලින්ම විමසීමෙන් හෝ ඒ ඒ ආයතනයන් විසින් පලකර ඇති වෙළෙද මිල ලැයිස්තුවලින් හෝ උප්පා ගැනීමෙනි. එවැනි තොරාගත් ගාස්තු කිපයක 1974 මිල ගණන්වල වෙනස්වීම II (ආ) 4 වැනි සංඛ්‍යා සටහනින් දැක්වේ. එක් එක් විරශයේ මිල වෙනස්වීම පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාදීම සඳහා මෙයි සිරුත් ගෙනයෙන් පාරිභෝගික, අන්තර සහ ආයෝජන ගාස්තුවෙන් වර්ග කරනු ලැබේ.

II (ආ) ඒ සංඛ්‍යා සටහන

කොළඹ ප්‍රාග්‍රහණ මිල දුරකථනයන් නෑතිර මිල*

ද්‍රව්‍යය සංඛ්‍යාවය	ප්‍රතිඵල වෙනස 1974/75
ප්‍රාග්‍රහණ යාශ්චි	C. D.E.
කුබාපු සහල ..	+ 21
වින් කළ මාර ..	+ 58 සට 134
ජාම් පලේල, සෝස සහ නොවියල ..	+ 29 සට 35
දැන්කාලේල ..	+ 7 සට 11
වැල්කම පුයර ..	+ 14 සට 32
කිරිකෙකාලේන් ..	- 29 සට 1
කම්ප ..	+ 87
ඉටිපන්දම ..	+ 6 සට 24
ලැඟ සම යාශ්චි	+ 38 සට 42
විදුලී පන්දම සහ ව්‍යාපිසිවර බැවට ..	+ 56 සට 80
විදුලී පකා ..	+ 33 සට 52
ම්‍රුන මුළුන් ..	+ 13 සට 21
විදුලී මුවිල ..	+ 61 සට 100
විදුලී පරි කරම (ප්‍රධාන වියයන් කොබල් කම්බි)	+ 1 සට 42
මෙරුවර රථ අම්බර ටකාවය ..	+ 5
කාර බැවට ..	
දැන්කර යාශ්චි	
කඩිපි ..	+ 30 සට 41
පැවිරල් ..	+ 91 සට 105
කඩි කළම් ..	+ 38 සට 105
කොසට්ට් සෝස්බිං ..	+ 97
පොළයාර ..	+ 61 සට 110
ආංයෝජන යාශ්චි	
ආංයිනැයිලී ද්‍රව්‍ය	
1. සිවුවනය සහිත මූෂණ සෝස්දන වෙයම (22"X15") (මෙරට) ..	+ 26
පාද්‍යපලු රහිත මූෂණ සෝස්දන වෙයම (11) (මෙ) ..	+ 25
2. පහන් වැසිකිම් බැඳුන් — මෙරට ..	+ 18
3. මැටි පැසිප (2"X4") ..	+ 32
දේර කල ..	+ 30 සට 31
ලෙකා ලෙස්හ තොරට් ..	+ 18
මැදු වාශන් ..	+ 68 සට 83
යැරෙන්රු ..	+ 27 සට 50
මෝට්ස් ගේර ඇගල ..	+ 48
කිටට් වෙශෙල ..	+ 37 සට 70
ජ්ලාට මුටින් ..	+ 61 සට 100
රේඛ ත්ස්පාදන යන්තු ..	+ 18 සට 42

මුළය: ම්‍ර ලංකා මහ බංකුව

* එ එ යාශ්චියන් දිනියෙන් දක්වා ඇති ප්‍රතිඵල වෙනස්වීම අන්තරෙන් නියෝධනය කැරන ගිරුණෙන්ම අවුම යා ඉහළම ප්‍රතිඵල වෙනස්වීම දක්වයි.

ඡාරිහොතික හාජ්‍යා ගණයෙහි මිල වෙනස්වීමේ මගින් සාමාන්‍යයෙන් 1973 වසරට වඩා 1974 වසරේ මිල වැඩිවීමේ අනුපාතයන්ගේ සැලකිය යුතු අධික බවක් පෙන්වුම් කරයි. නිදුසුනක් වශයෙන්, රුම්, ජල්ලි, සෝස් සහ කොෂියල් සඳහා 1973 මිල වැඩිවීම් සියයට 7 සිට 51 දක්වා විවෘතය වූ අතර, 1974 එම වැඩිවීම්වල විවෘත ගණන් සියයට 58 සිට 134 දක්වා විය. අන්තර් හාජ්‍යා සඳහා 1974 වර්ෂයේ මිල වැඩිවීම් ඉකුන් වර්ෂයට වඩා බොහෝ දුරට තිශ්පුරු ලෙස වැඩි විය. මේ අනුව, 1973 මෙම ගණයේ ශීර්ෂයන් සඳහා සටහන් වූ අඩුම මිල වැඩිවීම් කොස්ටික් සෝබා සඳහා සියයට 4 වූ අතර, 1974 දී අඩුම මිල වැඩිවීම් වියේ, කඩුසි සඳහා වන සියයට 30 වේ. 1973 ට වඩා 1974 දී මිල වැඩිවීම් සියයට සියයක් ඉක්ම වූ අවස්ථාද කීපයක් විය. ආයෝජන හාජ්‍යා සඳහා 1974 වර්ෂය තුළ පැවතියාවූ මිලවල ඉහළ නෙහින සවිභාවය, 4 වන සංඛ්‍යා සටහනීන් පෙන්වුම් කෙරේ. මෙය වානෝ, දෙර අභ්‍ය ඔවෝ කේබල්, ජල්ලුට වුවින කේබල් හා රබර නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර වැනි ශීර්ෂයන් සඳහා සැලකිය යුතු මිල වැඩිවීම් සටහන් වී ඇතේ.

කාර්මික ආයතන බොහෝමයක්ම ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදිතවල මිල ඉහළ නැංවීමට හේතුවූ කරුණු කෙටියෙන් දක්වා ඇත. බොහෝවීට ඉදිරිපත් කළ කරුණුවලින් සමහරක් නම්, අමු දුව්‍ය පිරිවැය වැඩිවීම්, වැටුප්, ඉන්ධන පිරිවැය, ආනයන මිල, ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බුද හා අනෙකුත් නිෂ්පාදන තොවන තියදම වැඩිවීම්ය. මෙම කාර්මික ආයතන ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන පිරිවැය දත්තයන් තොසපයන ස්තුතිවන්, එක් අතකින් විවිධ හාජ්‍යා යන්ගේ නිෂ්පාදන පිරිවැය කෙරේ අමු දුව්‍යවල මිල වැඩිවීමේ බලපෑම ද අනෙක් අතට ඒවායේ මිලද නියත වශයෙන් මිණිය තො හැකිය.

(අ) දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ හාජ්‍යා යන්ගේ තොග මිල

මහ බැංකුව විසින් වාර්ෂිකව තුමානුකුල පදනමක් යටතේ මෙරට නිෂ්පාදිත හාජ්‍යා යන්ගේ තොග මිල ගණන් එකතු කරනු ලැබේ. මෙම මිල ගණන් එකතු කරනු ලබන්නේ නිෂ්පාදකයින්ගේම හෝ ඔවුන්ගේ ඒපන්තවරුන්ගෙනි. 1973, 1974 කාලය සඳහා මිල වෙනස්වීම් සකස් කරන ලද නියෝජ්‍යාත්මක ශීර්ෂයන් කීපයක් II (උ) 15 වැනි සංඛ්‍යා සටහනීන් දක්වා ඇතේ.

නිෂ්පාදකයින් සහ ඔවුන්ගේ ඒපන්තවරුන් 1974 වසර මිල ගණන් වැඩිවීම සඳහා ස්තුතු වූ කරුණු ද දක්වා ඇත. බොහෝ අවස්ථාවන්හි මිල වැඩිවීම්වලට ස්තුතු වූ කරුණුවලින් සමහරක් ලෙස ඔවුන් දක් වුයේ, ආහාර, බිම වර්ග, කොස්ටික් සෝබා සඳහා ඉන්ධන මිල වැඩිවීමද, ආහාර සහ බිම වර්ග සඳහා සිනි මිල වැඩිවීම ද, ආහාර, බිම වර්ග කොස්ටික් සෝබා වානෝ, කේබල්, මහන මැෂින් හා සිමෙන්ති සඳහා අමු දුව්‍ය පිරිවැය ද, කොස්ටික් සෝබා සඳහා වැටුප් පිරිවැය ද සහ යන්ත්‍ර පුතු, යන්ත්‍රෝපකරණ හා ගාහ හාජ්‍යා සඳහා ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බුද වැඩිවීමන්ය.

II (ආ) 5 සංඛ්‍යා සටහන

තොරතුරු ගණනා ලද දෙශීය නිෂ්පාදිත භාණ්ඩවල තොරතුරු මිල ගණනා

	උකක	1973 කම්හල් රු. ග.	1974 කම්හල් මිල රු. ග.	වෙනසේ සියලුව ගණන 1974/73
1. ආහාර රුවා, වේ විරෝධ සහ දුමකොඳ				
නිස්කරි (ශ්‍රී ලංකා කරස්)	වින් 1 ක්	7.67	9.18	+ 20
පිටිකිරී (ප්‍රක්ෂෑප්)	රා. 1 වින්	3.99	4.50	+ 13
දිස්කිරී	අඩ්. 14 වින්	1.65	1.65	—
බටර්	රා. 1 ක්	5.40	5.40	—
සිසිල් විට (පොටොල්ප්)	බේනල් 1 ක්	0.42	0.88	+ 110
සිසිල් විට (යෝඩ්බ්)		0.22	0.30	+ 36
කොර්ඩියල් (පැනානා)		5.60	11.95	+ 113
කොර්ඩියල් (බැරන්ත්)		6.00	11.95	+ 99
දුම් කාල (අඩිලන්ති ප්‍රධිති)	රා. 1 ක්	56.45	56.45	—
සිගරට (එශ්ටර්ස්බ්)	දායක්	139.55	139.55	—
2. ඔරුදුවූ සහ ඇඳුම පැලයුම්				
රෝදී (ජල්. ඩී. රම්.) පුදු	යාරයක්	2.85	3.15	+ 11
රෝදී (ජල්. ඩී. රම්.) විණවක්		3.35	3.55	+ 6
පොරලින් - පුදු		3.65	3.85	+ 5
වේළිල් - පුදු		2.90	3.10	+ 7
තොරතුරු තුළ - 30 ගණන් පට	රා. 1 ක්	7.20	8.70	+ 21
ප්‍රබිජන පාර (වින් 1 මැදර ප්‍රස්ථට්) 44"/45"	යාරයක්	9.33	11.55	+ 24
කම්හල රෝදී (ජලරෝදීලන් පොරිලින්) 35"/36"		15.00	16.00	+ 7
ප්‍රබිජන ඇඳුම (කොර්ඩියල් පාරින්) 35"/36"		9.00	10.15	+ 13
සාර (සි පිල්ක්) 44"/45"		10.46	10.46	—
කම්හල රෝදී (සි පිල්ක් පිල්ව පැලින්) 35"/36"		11.50	11.50	—
ඇඳුම කටුවල රෝදී (සි පිල්ක්) 27"/28"		22.33	23.50	+ 5
3. මිශය සහ පරිප්‍රේම භාණ්ඩ				
විනුවිජස් පෙනී (මුද්‍රි විවිත්)	දායක්	47.05	47.05	—
සි. ඩී. පෙනී (විවිත් සි සහ ට මිලු පෙනී)		62.70	62.70	—
වේලවිජස් ගොඩ	චොශ් 1 (කොස් 100)	69.50	85.16	+ 23
මිල්ලාන් කොඩ	චොශ් 1 (කොස් 30)	6.61	6.61	—
විදුලුරුල්	චොශ් 1 (අඩ්. 6)	4.05	4.05	—
වේව්බිජස් විවිත් ව්‍යාහික්	චොශ් 1 (අඩ්. 6)	3.47	4.24	+ 22
පෙනිවිජස් රී' රී' පියුමලමස්ස්	චොශ් 1 (පෙ. 500)	64.00	69.30	+ 8
කොස්විජස් යෝඩ්බ්	චොශ් 1 ක්	2,038.40	3567.00	+ 75
ක්‍රේංජින් දියර		2,755.20	3384.00	+ 23
ක්‍රේංජින් ස්ලේරයිජස්		1,500.00	1500.00	—
4. සාය භාණ්ඩ සහ ගෙවිල පරිකරන භාණ්ඩ				
කාර්යාල ඇල්වරි (වාන්)	1	575.00	1090.00	+ 90
ලිපිගොනු ඇල්වරි (වාන්)	1	590.00	1135.00	+ 92
රුබර මිලු ගොඩා (72"/36" ප්‍රමාණය)	1	140.25	205.00	+ 46
රුබර මිලු ගොඩා (72"/48" විශ්වාස්)	1	182.75	290.00	+ 59
රුබර මිලු ගොඩා (72"/60" අනි විශ්වාස්)	1	289.00	390.00	+ 35
5. ලෙස්සයාංචර සහ විදුලි උපකරණ				
වාන් - මැද වාන් රුමු ක්	මෙට්‍රික් වෘත්. 1	2,470.00	4050.00	+ 64
වාන් - මැද වාන් ප්‍රමාණය 1x1x $\frac{1}{2}$ "	— චට. —	2,535.00	4115.00	+ 62
කුදා බුදුම කම්බ (ම්. ත්. 5.6)	— චට. —	2,790.00	5360.00	+ 92
කුදා කම්බ	රාත්. 56	80.50	132.00	+ 64
ලැංඡ ලෙස්ස උදෑර තල	1	17.05	17.60	+ 3
ලැංඡ ලෙස්ස පොලර්ස්තල (යාප්)	1	21.69	30.55	+ 41
කුම්බ ඇංජ (ම්. ත්. 5.6)	මෙට්‍රික් වෘත්. 1	2,695.00	4770.00	+ 77
පරිවා භා වැඩුම්පාඩිත පි. ඩී. කී. ගොවල් 1/044	යාර 100	36.60	70.00	+ 91
චිටට් ගෙබල් 35/012	අඩ්. 100	26.85	42.00	+ 56
සාමාන්‍ය විදුලි සේවා ලාම්ප් (වෘත්. 25)	1	2.39	2.87	+ 20
විශ්වාස ලාම්ප් (වෘත්. 15)	1	2.48	2.97	+ 20
තද ආලෝක බ්ලේබ (වෘත්. 60)	1	2.65	3.24	+ 22

II (උ) 5 සංඛ්‍යා සටහන (සම්බන්ධය)

තොර, ගන්නා, ලද දේශීය නිෂප්දිත හානිවල තොග මිල ගණන්

.	භාර්තික, ව්‍යුහීජ හා කාලීකාර්මන් යන්ත්‍රපත්‍රය	සහ මෙවලම වයර හා විදුලි	උකක	1973	1974	වෙනසේ
				කළුහල් මිල	කළුහල් මිල	සියලුට ගණනා 1974/75
		රු. අ.	රු. අ.			
6. කාර්මික, ව්‍යුහීජ හා කාලීකාර්මන් යන්ත්‍රපත්‍රය						
සහ මෙවලම වයර 28" x 1½" (ලෝවස්)	1	9.00	11.30	+ 26	
බර වැඩ වයර 28" x 1½"	1	10.75	13.55	+ 26	
මූල්‍ය රේඛ විදුලි 26" x 1½"	1	3.95	5.30	+ 34	
මහන මූලින (109 වර්ගය/පිළිගර)	1	717.00	926.20	+ 29	
මහන මූලින (149 වර්ගය/තම)	1	1024.00	1289.17	+ 26	
සැන්ටර්විස් පිස්ටින පොම්ප ¼" (පෙ. බෑ / 1)	1	1211.00	2041.50	+ 69	
එම කළුම්භාන පොම්ප 1¼" (140/1)	1	1609.00	1845.00	+ 15	
එම කාලීකාර්මන් පොම්ප 2" (රේඛෙලේ)	1	1706.00	3386.50	+ 99	
විදුලී පාකා (ලම්ප) පොම්පලර 36" බිඩ/තල්	1	531.75	718.00	+ 35	
එම (සිවුවනය සතින) 16"	1	604.00	832.75	+ 38	
7. කාලීකාර්මන් අවු ද්‍රව්‍ය						
විශේෂ එළවුව පොහොර (නො. 1)	වොන් 1 ක්	524.16	900.92	+ 72	
විශේෂ වි පොහොර මිශ්‍රණය	එම	642.16	939.18	+ 46	
කුදුරියට ඔව පොවුණ (60%)	එම	728.33	850.17	+ 17	
සුරියා	එම	865.00	1540.00	+ 78	
අලෝචිනා පැල්පේර්ව	එම	572.50	767.17	+ 34	
සුපුර පොස්පේර්ව	..	එම	420.83	532.00	+ 26	
අඟලරේ රසායන දව්‍ය (මැලතියින් 50% ර. ඩී)	අ. 16 බොෂ්තල්	6.80	6.80	—	
ව්‍යුහීයන	..	එම	11.50	11.50	—	
8. දව්‍ය සහ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය						
අලි තහඹු	වර්ග අධියක්	1.14	1.23	+ 8	
ප්‍රාන්ලි තහඹු	එම	0.77	0.88	+ 14	
පිමෙන්ත් (කන්කයන්තුරේ)	හො. 1 ක්	12.00	14.50	+ 21	
පිමෙන්ත් (රුහුණ)	1	13.00	14.67	+ 13	
පිමෙන්ත් (ප්‍රතලම)	1	12.50	14.58	+ 17	
9. විටධි						
විදුලී පන්දු බැටරි	1	0.83	1.21	+ 46	
ව්‍යුහීයිටර බැටරි	1	0.93	1.31	+ 41	
මූල්‍ය විදුලී බැටරි	1	33.50	35.70	+ 7	
ඇලෝචින් එලෝචින් බැටරි 6 ට. 60 ඇල්ප්	1	150.00	150.00	—	
ඇලෝචින් එලෝචින් 12 ට. 60 ඇල්ප්	1	245.00	245.00	—	
විම පැකට ලියන කිඩියිස් (ත්‍රිමෙලදීඩ්)	500 ක්	43.20	52.50	+ 22	
යනුරු ලියන කාබන 8" x 10"	පෙටරි 1 ක්	16.00	17.90	+ 12	
විම පොලියිඩ (රෝනුක්ස්)	රා. 1 වින් 1 ක්	5.65	6.95	+ 23	
කාර වැෂය	රා. 1 වින් 1 ක් (ග්‍රොස් 50)	6.80	8.00	+ 18	
ගිනි පෙටරි	පෙටරි 1 ක්	349.08	454.50	+ 30	
නින්න වරි (අනොස්මල)	හොංච්චරි 1 ක්	180.00	200.00	+ 11	
එම (පරිමලයම)	128.00	144.00	+ 13	

මුලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

මිල පාලන සහ සලාක කිරීම

පසුගිය වර්ෂ කිපය තුළ රජයේ ආර්ථික හා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති මාලාවේ මිල පාලන සහ සලාක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය අංශයක් බවට පත්වී ඇත. උද්ධිමතනය මැඩලිම හා අත්‍යවශ්‍ය සාෂ්ඛියන්ගේ සාධාරණ ලෙස දෙහිටිම සහතික කිරීමෙලා, මෙකි ක්‍රියා මාර්ගයන්ගේ සාර්ථකත්වය තීයෝටි වශයෙන් කිව නොහැක. මෙම කොටසෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ, මිල පාලන හා සලාක කිරීම මගින් 1974 යාම්තාව මිල මට්ටම කෙරෙහි බලපෑ නව වර්ධනයන් පැහැදිලි කර දැක්වීමයි.

වසර ගණනක් තියේයේ, හාණ්ඩ සමහරක්, මිල පාලනයට යටත් කරන ලදී. 1974 දී එම ලැයිස්තුවට අනුලත් කළ අදාළත් සිර්‍ය කිපයක් නම්, බයිසිකල්, ලදරු කිරී බෝතල්, ලාම්පු මැන්ටල්, කුලුණි වයර, හා විශුබ, විවාමෝල්ට සහ රාත්තල් 7 ක් අඩ්ඩ සිලෙන්ති පැකට ද වේ. තවද ඒ සමගම හාණ්ඩ කිපයක්ම, මිල පාලන හාණ්ඩ ලැයිස්තුවන් ඉවත් කරන ලදී. කුඩා, උදුලු තල, පරිජ්‍ය සහ සය්ව්‍යන් ඒවා වෙති.

1974 දී පාලන මිලයන් සැලකිය යුතු පරිමාණයකින් ප්‍රතිශීලිතය කිරීමට සිදු විය. ඉන් බහුතර කොටස වූයේ, ඉහළ මිලක් කරා කළ ප්‍රතිශීලිතයන් ය. එවැනි මිල ප්‍රතිශීලිතයන් කර ඇති හාණ්ඩවල නියැදියක II (ආ) 6 සංඛ්‍යා සටහනින් පෙන්වනු ලැබේ. මේ අනුව විවිධ ගණයේ අභ්‍යාස පොත්වල පාලන මිල සියයට 40 කින් පමණ වැඩිකර ඇති බව පෙන්නුම් කෙරේ. විදුරු තහඩු සඳහා ප්‍රතිශීලිතයන් කළ පාලන මිලකිනී වැඩිවිම සියයට 15 සිට සියයට 50 දැක්වා වූ පරතයක විය. පළමුව්, විවිධ ලක්ස්පේෂ් නිෂ්පාදනවල පාලන මිල ගණන් සැලකිය යුතු පරිදි ඉහළ නාවන ලදී. අනෙකුව, ඒවායේ පාලන මිල ගණන් මධ්‍යස්ථා ප්‍රමාණයකට අඩු කරන ලදී. කුලුණි වයර සහ විශුබ සඳහා පාලන මිල සියයට 20-30 ප්‍රමාණයකින් වැඩිකරන ලදී. විවිධ ගෞණිකවලට අයන් ඇස්බැස්ටස් තහඩුවල පාලන මිලකිනී වැඩිවිම සියයට 11 ට වඩා වේ.

1974 වසරදී අත්‍යවශ්‍ය හාණ්ඩයන් සඳහා සලාක ක්‍රමයේ වෙනස්වීම කිපයක් දක්නට විය. වසර මුද්‍රා, එනම් 1974.03.01 දින සිට වෙළා මසකට, එක් අයකුට දෙනු ලබන සිනි සලාකය රාත්තල් තුළ සිට රාත්තල් 1 දැක්වා වැඩි කරන ලදී. වසර අවසාන භාගයේදී, එනම් 1974.10.01 දින සිට එය රාත්තල් තුළ දැක්වා නැවතන් අඩු කරනු ලැබේය. මෙසේ කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වූයේ, ලෝක වෙළඳ පොත් සිනි හිජකමත් හා, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කළින් නොසිනු තරම් මට්ටමකට මිල ඉහළ යාමන් තිසාය. 1974 වසර අවසානයේ පමණ, කොළඹ සහ තදුසන්න ප්‍රදේශවල එක් අයකුට, සතියකට දෙනු ලබන පිටි සලාකය රාත්තල් 1 තුළ දැක්වා වැඩි කරන ලදී. ලදරු කිරී ආහාර ගැන සලකා බලන විටදී, කොළඹ නගරයට පමණක් වූ සලාක ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබේය.

II (ආ) ඩ වන සංඛ්‍යා සටහන
මුළු පාලන ප්‍රතිසේවනය කිරීම

යිරිපෘෂීය	දිනය	කළීන පැවතීම් මිල	අලුත් මිල	මෙනස් සියලුව ගණනා	දිනය	අලුත් මිල	මෙනස් සියලුව ගණනා
ආම්ප මැන්ටල්							
“ලොක්සන් වරිය”	.. 25.01.74	—	8.25	—			
“ලිංගස් වරිය”	.. 28.03.74	—	.50	—			
අභ්‍යන්තර 22 සම්මත ප්‍රමාණයයේ							
බේසිස්කල් 23.12.74	500.00	595.00	+ 19.0			
සයටපන් 29.04.74	—	19.45	—			
අභ්‍යන්තර පොත්							
පිටු 40 13.06.74	.25	.40	+ 66.0			
පිටු 80 එම	.45	.75	+ 66.7			
බෞතික අභ්‍යන්තර පොත්							
පිටු 80 එම	.75	.95	+ 26.7			
පිටු 120 එම	1.00	1.30	+ 30.0			
පිටු 160 එම	1.25	1.70	+ 36.0			
පිටු 200 එම	1.45	2.10	+ 44.8			
පිටු 240 එම	1.75	2.50	+ 42.9			
පිටු 280 එම	2.00	2.90	+ 45.0			
පිටු 320 එම	2.25	3.30	+ 46.7			
විදුල් තහවුරු							
ම්.ම. 2 වර්ග ඇඩයක් 11.06.74	1.00	1.50	+ 50.0			
„ 3 එම	2.00	2.98	+ 49.0			
„ 4 එම	4.40	5.28	+ 20.0			
„ 5 එම	4.90	5.65	+ 15.3			
„ 6 එම	—	6.95	—			
අභ්‍යන්තර පොත්							
අලියා ලකුණ දරණ							
“මැයිකන්ටෝ” රැකි තහවුරු	18.07.74	1.19	1.41	+ 18.5			
අලියා ලකුණ දරණ							
“මැයිකන්ටෝ” රැකි රැලිතාහැවු ..	එම	1.08	1.24	+ 14.8			
අලියා ලකුණ දරණ							
“මැයිකන්ටෝ” කුඩා අංශ තහවුරු ..	එම	1.04	1.21	+ 16.3			
අලියා ලකුණ දරණ							
“මැයිකන්ටෝ” පැනලි තහවුරු ..	එම	.86	1.01	+ 17.4			
සිංහයා ලකුණ දරණ සම්මත							
බයනී රැකි තහවුරු ..	එම	1.19	1.33	+ 11.8			
සිංහයා ලකුණ දරණ සංඛ්‍යාලේ							
බයනී රැකි තහවුරු ..	එම	.99	1.11	+ 12.1			
සිංහයා ලකුණ දරණ							
පැනලි තහවුරු එම	.86	.96	+ 11.6			
කොන්තමල්ල 26.07.74	.89	.95	+ 6.7			
පෝර්ත්ස් අම්ලය							
85-90 තුළ ගුම් ගාසනවල							
දැසුරුමක 12.09.74	253.70	356.10	+ 40.4			
85-90 ඉමතිරියල ගැලුමක් එම	36.00	54.80	+ 52.2			
85 90 පැන්තර එකක් එම	4.50	6.85	+ 52.2			
කිරී නිශ්චාලය							
ලක්ස් පුරුෂ රාන්. 1 පැකට එකක් ..	16.09.74	4.35	7.50	—	28.10.74	5.50	+ 26.4
ලක්ස් පුරුෂ රාන්. 1 ටින් එකක් එම	4.75	8.00	—	එම	6.00	+ 26.3
ලක්ස් පුරුෂ රාන්. 2 ටින් එකක් එම	11.50	18.00	—	එම	14.00	+ 21.7
අධ්‍යි. 14 ලකුණ එකක් එම	1.75	3.25	+ 85.7			
විවෘත්මෝල්ටර් රාන්. 1 ටින් එකක් එම	6.50	8.50	+ 30.8			
විවෘත්මෝල්ටර් රාන්. 1 ටින් එකක් එම	3.90	4.20	+ 7.7			
විවෘත්මෝල්ටර් රාන්. 2 ටින් එකක් එම	8.75	9.75	+ 11.4			
ආම්ප මැන්ටල්							
“ලොක්සන්” වර්ගය	.. 30.09.74	8.25	15.25	+ 84.9			
“ලිංගස්” වර්ගය	.. එම	.50	.70	+ 40.0			
“රෝයල්” වර්ගය	.. එම	—	.65	—			
වයඟ හා විදුලි (ආකෘතිය කළ)	.. 21.05.74	—	—	+ 25-35%			
කාලෝ වියර හා විදුලි (මෙමට)	..			(වයඟ)	10.12.74		
(මින්රෝ, මෝටරරු, හා විදුලි හා විදුලි)	.. 10.12.74	—	—	+ 20-33%			
විදුලි හා විදුලි (විදුලි)	..			(විදුලි)			
සිංහල මැන්තල්							
රාන්තර 7 පැකට එකක් 06.11.74	—	22.00	—	13.12.74		
රාන්තර 110 මැලු එකක් 13.12.74	—	24.50	—	එම		

2. වැටුප්

මහ බැංකුව විසින් රාජ්‍ය අංශයේ කාර්මික හා ලිපිකාර සේවකයන්, සුළු සේවකයන් සහ පාසුල් ගුරුවරන් සඳහා සකස් කරනු ලබන වැටුප් අනුපාතික දරුණු සේවකයන්, නියෝගීත පරිමා තෙක්සයක් සේවකයන්ට ගෙවිය යුතු අවම වෙතන, වැටුප් හා දීමනා මත පදනම්වූ ඇත. එහෙදින් අතිකාල හා වැඩිවිම දීමනා මෙවැම ඇතුළත් කරනු ලැබා මැති. පොදුගලික අංශයේ ප්‍රධාන සාමාන්‍ය නැතුවන් කාලීන ප්‍රධාන සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය සේවකයන් සඳහා වැටුප් අනුපාතික දරුණු සේවකයන්, කාලීන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගණනය කර ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ. වැටුප් පාලක සඳහා විසින් නියම කෙරුණ අවම වැටුප් අනුපාතික මත මෙහි දරුණු සේවකයන් පදනම් වී ඇති අතර, 1967 දෙසුම්බර් මාසයේ සිය එයට 'අවුරුදා දීමනාව' අභ්‍යන්තර් වෙයි. මෙහි සඳහන් වැටුප් අනුපාතික දරුණු රාජ්‍ය අංශයේ අතිකාල දීමනා ඇතුළත් වන නියම ඉපයුතු සහ පොදුගලික අංශයේ සාමාන්‍ය හෝ අතිකාල දීමනාවලට අමතරව පාරිනෝරිකයන් වැනි විශේෂ දීමනා නියෝගනය නොකරන බව සැලකිල්ලට ගනුපුණු වෙයි. මුරුන වැටුප් අනුපාතික දරුණු සකස් කරනු ලබන්නේ කොළඹ පාරිභාෂික මිල දරුණු සේවකයන් නාමික වැටුප් අනුපාතික දරුණු සේවකයන් අවධානය කිරීමෙනි.

II (ආ) 7 වන සංඛ්‍යා සටහනින්, 1973 සහ 1974 වර්ෂයන් සඳහා රජයේ සේවකයන්ගේ ව්‍යුරුම් සාමාන්‍ය වියලෙන් යන් කළ සියලුම ගණවල රජයේ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප් අනුපාතිකයන් 1973 වසරට වඩා 1974 වසරදී වැඩිවිම ඇත. මධ්‍යම රජයේ සේවකයන් සඳහා වන වැටුප් අනුපාතික 1973 වසරට වඩා සියයට 12.6 කින් වැඩිවිය. සුළු සේවකයන් සඳහා වන නාමික වැටුප්වල වැඩිවිම සියයට 13.5 කින් යුතු වූ ඇතර, කාර්මික හා ලිපිකාර සේවකයන් සඳහා එහි වැඩිවිම සියයට 11.3 කට ඇත්තා විය. රජයේ පාසුල් ගුරුවරුන්ගේ නාමික වැටුප්ද සියයට 10 ට වඩා ප්‍රමාණයකින් වැඩි විය.

II (ආ) 7 සංඛ්‍යා සටහන උපය සේවකයන්ගේ වැටුප් අනුපාතික දරුණු කාලීන පිළිබඳ (1952 = 100)

	කාර්මික හා ලිපිකාර සේවකයන්	සුළු සේවකයන්		මධ්‍යම රජයේ සේවකයන් (ආ)		රජයේ පාසුල් ගුරුවරු	
		වැටුප් අනුපාතික දරුණු	වැටුප් අනුපාතික දරුණු	වැටුප් අනුපාතික දරුණු	වැටුප් අනුපාතික දරුණු	වැටුප් අනුපාතික දරුණු	වැටුප් අනුපාතික දරුණු
1973							
සාමාන්‍යය	..	163.0	98.6	194.2	117.5	180.1	108.8
පළමු කාරුව	160.2	101.6	189.9	120.4	176.5	111.9	142.4
දෙවන කාරුව	160.2	99.3	189.9	117.7	176.5	108.7	142.4
ත්‍රත්වන කාරුව	160.2	95.5	189.9	113.2	176.5	105.2	142.4
සනරවන කාරුව	171.3	98.0	207.2	118.6	190.9	109.3	149.8
1974							
සාමාන්‍යය	181.4	97.7	220.5	118.7	202.8	109.2	159.1
පළමු කාරුව	171.3	96.1	207.2	116.2	190.9	107.1	149.8
දෙවන කාරුව	181.8	101.1	224.9	123.1	206.8	113.2	162.2
ත්‍රත්වන කාරුව	184.8	98.0	224.9	119.3	206.8	109.7	162.2
සනරවන කාරුව	184.8	95.6	224.9	116.3	206.8	106.9	162.2
1973 ට වඩා 1974 ප්‍රතිඵල වෙනස	+ 11.3	- 0.9	+ 13.5	+ 1.0	+ 12.6	+ 0.4	+ 10.3 - 1.8

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

(ආ) ලිපිකාර හා කාර්මික සහ සුළු සේවකයන් සඳහා වූ උකාබද්ධ දරුණු.

සංලක්ෂණය: 1959 සැප්තැම්බර් 30 වැනිද සේවකයන් යෙදී සිටි සේවක සංඛ්‍යාවින් මෙහි පදනම්වූ නියෝගීත බරනා මෙහි මත ගෙම දරුණු කාර්මික සේවකයන් ගණනය කර ඇත. දරුණු කාර්මික සේවකයන් වනු යුතු, එක් එක් නියෝගීත පරිමාවකි වූ මිලික වැටුප් සහ දීමනාවන්ය.

II (ආ) 8 වන සංඛ්‍යා සටහනින් වැටුප් පාලක සහා යටත ගැනෙන ව්‍යාප්තින් නිපුණ සේවකයන් සඳහා වැටුප් අනුපාතික දරුක පෙන්වයි. 1974 වසරදී වැටුප් පාලක සහා යටත ගැනෙන ව්‍යාප්තින් නිපුණ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප් යැලකිය යුතු පරිදි වැඩිවි ඇති බව නිරික්ෂණය වේ. නිදුස්ථානක් වගයෙන් කාමිකාර්මික කටයුතුවල නිපුණ සේවකයන් සඳහා සාමාන්‍ය අවම වැටුප් අනුපාතික දරුකය, 1973 දී 168.1 ක්ව පැවැති අතර, එය ආසන්න වගයෙන් සියයට 25 ක වැඩිවිමක් වාරකා කරමින් 1974 දී 210.0 දක්වා ඉහළ ගාස් තිබේ. ඉකත් වර්යය හා සායදිමේ කරම්න්ක හා ව්‍යාපිත කටයුතුවල නිපුණ සේවකයන් සඳහා වැටුප් වැඩිවිම, දළ වගයෙන් සියයට 18 ට වඩා වැඩිවි ඇත.

II (ආ) 8 සංඛ්‍යා සටහන

වැටුප් පාලක සහා කරම්න්ගේ සේවකයන් සඳහා අවම වැටුප් අනුපාතික දරුකකාල. (1952 = 100)

	කාමිකාර්මික්තිය නිපුණ සේවකයයෝ (ආ)	කරම්ත්ක හා ව්‍යාපිත නිපුණ සේවකයයෝ (ආ)		පධි පාලක සහාවලට සභාවන කාමිකාර්මික්ති නිපුණ සේවකයයෝ (ආ)	
		අවම වැටුප් අනුපාතික දරුකය	ඉරක වැටුප් අනුපාතික දරුකය	අවම වැටුප් අනුපාතික දරුකය	ඉරක වැටුප් අනුපාතික දරුකය
1973 සාමාන්‍යය	..	168.1	101.5	199.7	120.7
පලමු කාරුව	..	158.8	100.7	191.7	121.5
දෙවන කාරුව	..	160.4	99.4	194.0	120.2
තෙවන කාරුව	..	165.7	98.7	196.0	116.8
සතරවන කාරුව	..	187.4	107.3	217.4	124.4
1974 සාමාන්‍යය	..	210.0	113.0	235.8	126.9
පලමු කාරුව	..	191.2	107.2	218.4	122.5
දෙවන කාරුව	..	211.7	115.9	240.0	131.3
තෙවන කාරුව	..	215.8	114.4	241.3	128.0
සතරවන කාරුව	..	221.4	114.5	210.3	126.0
1973 ට වඩා 1974 ප්‍රතිශත වෙනස	+ 24.9	+ 11.3	+ 18.1	+ 5.1	+ 25.1
					+ 11.3

මූලය: කමකරු දෙපාරතමෙන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- (ආ) අන් වගාව හා නිෂ්පාදනය, රබර වගාව හා නිෂ්පාදනය සහ පොල් වගා කරම්ත්ක පමණක් අඩංගු වේ.
- (ඇ) පොල් නිෂ්පාදනය, ඉංජිනේරු, මුදුන කටයුතු, ඩිනිපෙටරි නිෂ්පාදනය, මේටර් රඟ ප්‍රවාහනය, නැව තටාක, වරාය, වරාය ප්‍රවාහන, අන් අපනයන, රබර අපනයන පිනම් සහ ගාබනුමිල් කරම්ත්කයන් පමණක් අඩංගු වේ.
- (ඈ) කාමිකාර්මික සේවකයන් සහ කරම්ත්ක හා ව්‍යාපිත සේවකයන් සඳහා වැටුප් එකාබද්ධ දරුකය.

නාමික වැටුප් අනුපාතිකයන්ගේ ඉහළ ගාමට සේතු වුයේ, 1974 වසර ආරම්භයේ රජය විසින් පුදනය කළ වැටුප් වැඩිවීම ය. රජය විසින් අප්‍රියල් මස 1 වැනි දින සිට රාජ්‍ය හා පොද්ගලික අංශයේ මසකට රුපියල් 400 කට නොවුවි වෙතනයක් ලබන සේවකයන්ට 1973 ඔක්තෝබර් 1 වැනි දින සිට වෙතන ලද සියයට 10 වැටුප් වැඩිවීම ඉවත්කර ඒ වෙනුවට මසකට රුපියල් 800 හෝ රේට අඩු වෙතනයක් උපයන ඇය හට සියයට 20 ක ඉහළ වැටුප් වැඩිවීමක් පුදනය කරන ලදී. රාජ්‍ය අංශයේ මෙම වැටුප් වැඩිවීම වන මසකට රුපියල් 800 හෝ රේට අඩු වෙතනයක් ලබන සියලුම සේවකයන් හට මසකට රුපියල් 50 ක උපරිමයකට යටත්ව වෙතන ලද සියයට 20 ඉහළ දීමනාව කරනු ලැබා ගෙන 1973 ඔක්තෝබර් 1 වැනි දින පුදනය කරන ලද විශේෂ දීමනාව ඉවත් කෙරේ. මසකට රුපියල් 800 හෝ රේට අඩු වැටුපක් ලබන ලකාවකි වූපාලිකයන් හටද එම වැටුප් වැඩිවීම අදාළ වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, 1972 පුදනය කළ රුපියල් 7.50 ක විශේෂ දීමනාව තවදුරටත් ගෙවනු ලැබේ.

1973 ඔක්තෝබර් මස රාජ්‍ය අංශයේ කළ වැටුප් වැඩිවීම, පොද්ගලික අංශය වෙතද දීර්ඝ කරන ලදී මසකට රුපියල් 400 නොඇක්ම වන, මාසික හා දෙනෙනික වැටුප් උපයන සේවකයන්ගේ වැටුප් ද සියයට 10 කින් ඉහළ නාවන මෙන් රජය විසින් පොද්ගලික අංශය වෙත නියෝග කරන ලදී. 1973 ඔක්තෝබර් මසදී කළ වැටුප් වැඩිවීම වෙනුවට 1974 අප්‍රේල් මස 1 වැනි දින සිට මසකට රුපියල් 800 නොඇක්මවන සියලුම සේවකයන්ගේ වැටුප් සියයට 20 කින් (රුපියල් 50 ක මාසික උපරිමයකට යටත්ව) වැඩිකරන මෙන් පොද්ගලික අංශය වෙත නියෝග කරන ලදී. කෙසේ වූවද, මෙම අනුමත කර ඇති අතිරේක වැටුප් වැඩිවීම, කිසියම් සාමූහික ගියුවුමක් යටතේ ගෙවනු ලබන වරක් පමණක් ගැනෙන තීවන වියදම් පාරිනෝමිකයන්ගෙන් හෝ කොළඹි පාරිභෝගික මිල දරුකාය අනුව තීරණය කුරෙන තීවන වියදම් දීමනා වලින් හෝ අඩුකරගනු ලැබේය හැකිය.

රජයේ සේවකයන් යදහා වන අවම මුරත වැටුප් අනුපාතික දරුකාය ආන්තික වශයෙන් පහත වැටි ඇති බව II (ඒ) 7 වැනි සංඛ්‍යා සටහනේ ඇස්තමේන්තුවලින් පෙනී යයි. අනෙක් අනව, වැටුප් පාලක සහා යටතට ගැනෙන සේවකයන්ගේ මුරත වැටුප්, 1973 ට වඩා 1974 දී සැලකිය යුතු පරිදි වැඩිවීමේ ප්‍රව්‍යතාවයක් පෙන්නුම් කෙරේ. මූලික ඇස්තමේන්තුවල දක්නා මෙම අසම්තතාවයන් නිසා නාමික වැටුප් අනුපාතික ගණනය කරන තුමෙයි හා මුරත වැටුප් සෙවීමදී, නාමික වැටුප් අනුපාතික අවධානය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලබන තීවන වියදම් දරුකාය යන දෙකේම පිළිගත හැකි බව කෙරේ සැලකිය යුතු අන්දමේ සැක පහු වේ. කෙසේ වෙතත්, නාමික වැටුප් අවධානය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලබන ගොළඹි පාරිභෝගික මිල දරුකාය, තීවන වියදමේ ඉහළයාම මුළුමසින්ම උන තක්සේරු කිරීමේ ජේතුව නිසා රජයේ සේවකයන්ගේ මුරත වැටුප්වල පහත වැටීම, II (ඒ) 7 සටහනේ දී ඇති සංඛ්‍යා ඇස්තමේන්තුවලට එධා බොහෝ අධික විය යුතු බව තීරික්ෂණය කළ හැක. එපරිදේදෙන්ම, 1974 තීවන වියදමේ තීයුණු වැඩිවීම සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසුව, කාමිකාර්මික, කරමාන්ත හා වාණිජ කටයුතුවල මුරත වැටුප් සැලකිය යුතු අන්දලීන් පහත වැටි තිබිය හැකි බව ප්‍රකාශ කළ හැක.